

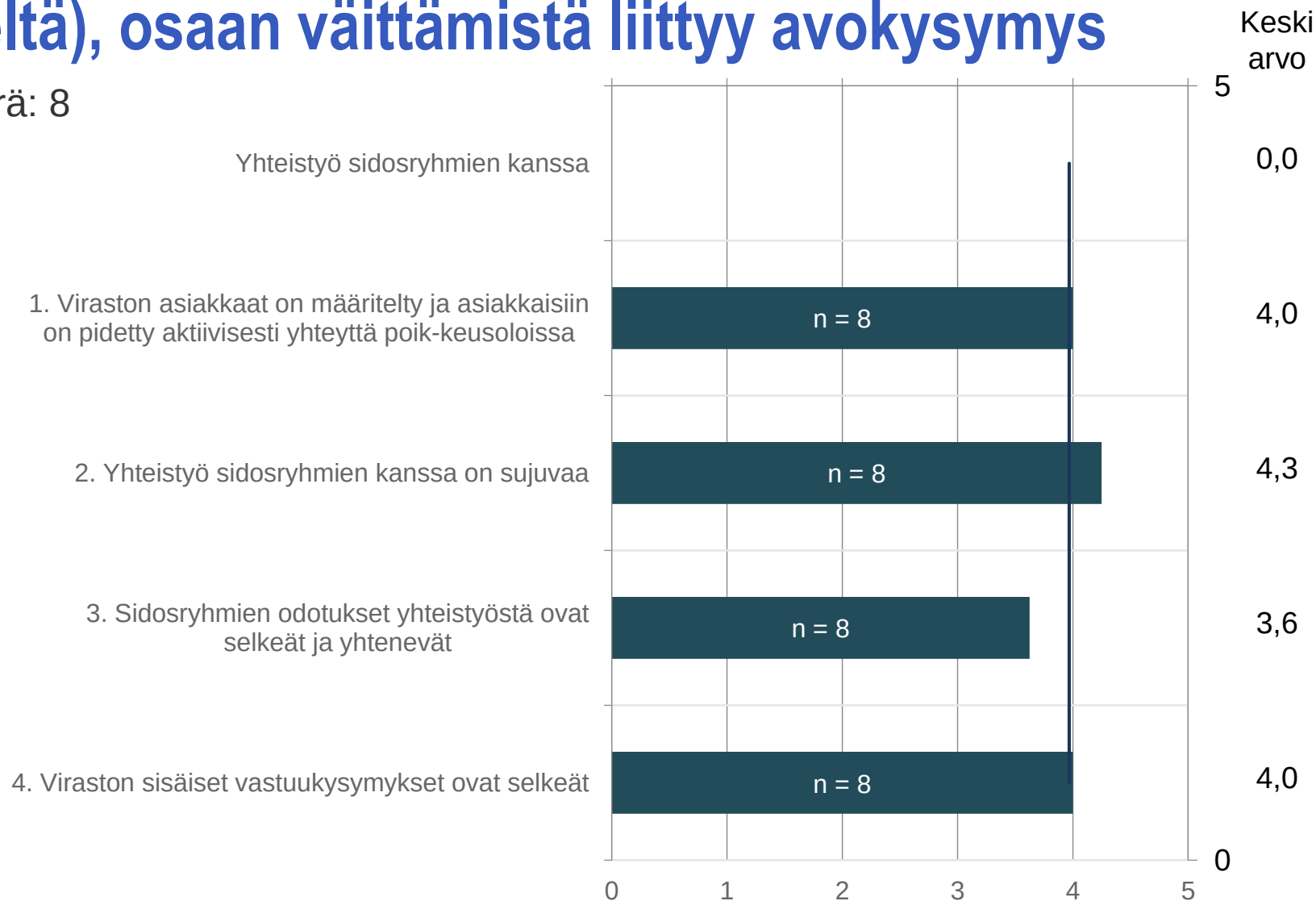

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Neuvottelukunnan kyselyn tulokset

1. Vastaa väitteisiin asteikolla 1 - 5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä), osaan väittämistä liittyy avokysymys

Vastaaajien määrä: 8

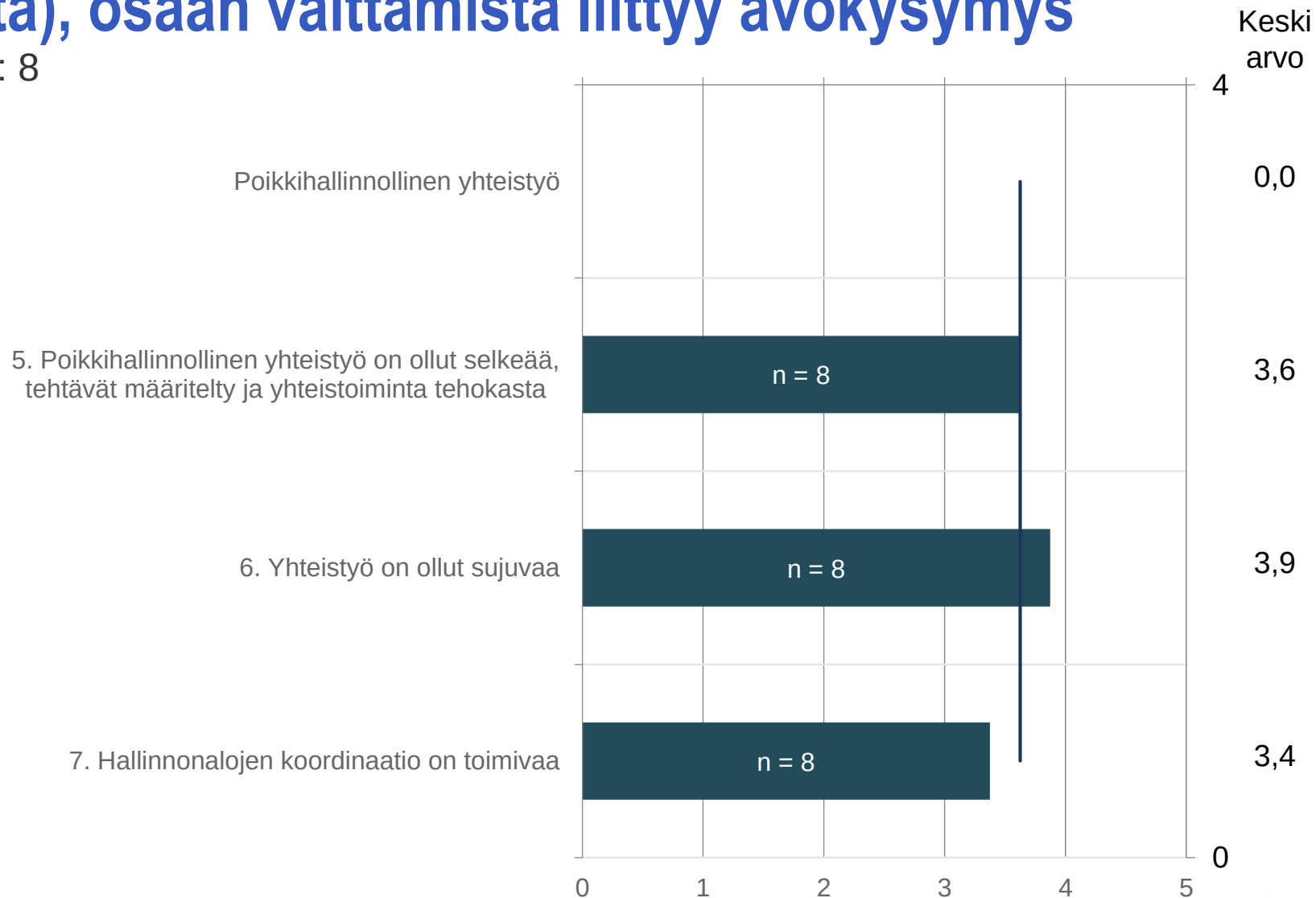

2. Minkälaisia muutoksia yhteistyöhön on tullut poikkeusajoista johtuen?

Vastaukset
Etätyöt ovat lisääntyneet. Erinnäisitä hankkeita on priorisoitu.
Ministeriön sisäinen viestintä on lisääntynyt Sähköisten työvälineiden käyttö ja osaaminen ovat lisääntyneet valtavasti
Ulkoministeriön vastaus: 1. Suomalaisten paluulentojen järjestely lisäsi huomattavasti sekä työmäärää että yhteistyötä sekä Finnairin että muiden EU-maiden ulkoministeriöiden ja ulkomaanedustustojen kanssa yhteisten kotiutuslentojen järjestämiseksi. Nyt toukokuun alussa suurin järjestelytarve on jo hoidettu. 2. Poikkeusolojen ja maailmanlaajuisen pandemian johdosta sekä viisumihakemusten että oleskelulupien hakemusten käsittelyt on keskeytetty poikkeustapauksia lukuunottamatta. Yhteydenpito EU-maiden kanssa kasvoi ja hakemusvastaanottojen ulkoistuskumppanin kanssa on pitänyt sopia palvelukeskeytyksistä.
Valmiuslaista ja valtioneuvoston päätöksistä johtuvat lainsäädäntövalmistelutyöt kiireellisinä, ministeriön ja hallinnonalan määräykset ja ohjeet valmisteltu ja annettu Koronavirusepidemiaan varautuminen toimialalla, jatkuva viestintä Muutosten nopeus edellyttänyt uusia toimintatapoja tutkimustiedon laajempi hyödyntäminen päätöksenteossa, eri alojen tutkijoiden näkemykset, tiedepaneelit

3. Vastaa väitteisiin asteikolla 1 - 5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä), osaan väittämistä liittyy avokysymys

Vastaajien määrä: 8

4. Missä asioissa on poikkeusoloissa onnistuttu, millaiset keskitetyt/yhteiset koordinoitut tai poikkihallinnolliset toimet olisivat edesauttaneet toimintaa poikkeusoloissa?

Vastaukset
Yhteishenki on parantunut ja ratkaisuhakuisuus on lisääntynyt.
Hallinnonalan sisäinen viestintä on ollut hyvää, mutta poikkihallinnollinen yhteistyö ja viestintä huonompaa
Poikkeusolojen aikainen poikkihallinnollinen yhteistyö on alkuvaiheiden kankeuden jälkeen ollut toimivaa esim. valmiuspäällikkötasolla sekä eri ydintoimintaosastojen välillä. Alkuvaiheissa eri viranomaisten ja eri ministeriöiden yhteistyö ja yhteinen kuva tilanteista ei kuitenkaan ollut mallikasta, mikä heijastui mm. lentokenttätoimintojen huonona liikkeellelähtönä ja toimenpiteiden yhteensovittamattomuutena.
Valtioneuvostotasoinen kokonaisnäkemys nopeammin, muutosten nopeus, strateginen johtaminen ja valmistelu, eri ministeriöiden hallinnonalat ministeriön strateginen johtaminen ja hallinnonalan johtaminen maailman laajuinen pandemia, kansainvälinen yhteistyö tutkimustiedon laajentaminen ja hyödyntäminen

5. Vastaa väitteisiin asteikolla 1 - 5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä), osaan väittämistä liittyy avokysymys

Vastaajien määrä: 8

6. Missä asioissa on poikkeusoloissa onnistuttu, mitä uutta on opittu? (1/2)

Vastaajien määrä: 4

Vastaukset	
On havaittu tietoturvallisten ratkaisujen puuttuminen joltain osin.	
Korona on mahdollistanut valtavan digiloikan, jota ei millään muulla tavalla tai tavanomaisella johtamisella olisi voitu muuten saada aikaan!	
1.	Siirtyminen poikkeusolojen toimintaan oli erittäin nopeaa ja sujuvaa. UM siirtyi virallisesti 24.3. valmiusnormimme mukaiseen tilanneorganisaatioon, missä valmiustoiminnan edellyttämien toimenpiteiden operatiivinen johto annettiin erikseen valitulle tilannejohtajalle linjausratkaisujen säilyessä valtiosihteerillä ja virkamiesjohtoryhmällä, joille tilannejohtaja raportoi.
2.	UM siirsi nopeasti työntekijöitä sekä konsulipalveluihin että valmiusorganisaation tehtäviin depriorisoiden muita vähemmän kiireellisiä tehtäviä ja eri kehittämistehtäviä.
3.	Tautitilanteen vaativia järjestelyjä, henkilöstön tukemistoimenpiteitä, osan henkilöstön kotiuttamisia, kulkuyhteyksien löytämisistä sekä mm. raharesurssien varmistamista kyettiin tekemään nopeasti.
4.	Tilannekuvan jatkuva ylläpitäminen sekä alueellisten (siis koko maailman) tilannekuvien että ministeriön osien ja edustustojen toimintakyvyn osalta on saatu hoidettua hyvin. Lisäksi UM pystytti jo helmikuussa ulkoisen yhteistyökumppanin Aiwo Digitalin kanssa tekoälyseurannan koronaa sisältävästä twitter-aineistosta epidemiaan liittyvien ilmiöiden seuraamiseksi ja huomioon ottamiseksi.

6. Missä asioissa on poikkeusoloissa onnistuttu, mitä uutta on opittu? (2/2)

Vastaajien määrä: 4

Vastaukset	
5.	Tilanneorganisaation toimintamalli ja tilannekuvan muuttumisen edellyttämien toimintamuutosten tekeminen ja niiden resursointi on saatu hoidettua nopeasti ja sujuvasti.
6.	Kaikkiin ulkomailla eteen tulleisiin ongelmatilanteisiin ei osattu ennakolta varautua. Edustustoissa on ollut jossain määrin puutteita kasvosuojaimista, ja yksittäistapauksissa asemapaikalle kotimaasta palaavat henkilöt ovat joutuneet myös paikallisten valtioiden määräämiin kyseenalaisiinkin karanteenitiloihin. Tilanteita on pyritty hallitsemaan turvatarvikkeiden hankinnoilla ja jakeluilla sekä saamalla henkilöitä itse varattuihin karanteenitiloihin.
7.	UM varautuu koko ajan myös exit strategiaan ja vaiheittaisiin poikkeusolojen rajoitusten lieventymisiin. Toistaiseksi ulkomaillakaan ei kuitenkaan pääosin ole tapahtunut UM:n omaan toimintaan juurikaan vaikuttavia lievennyksiä. UM pitää toiminnassaan globaalisti yllä korkeaa valmiutta ja omaa suojautumista, sekä jatkaa toistaiseksi valmiusnormin mukaisen tilanneorganisaation johtamista ja toimintaa.
Muutosten nopeus ja ennakoimattomuus edellyttänyt uusia toimintatapoja, asioiden valmistelun nopeus ja päätöksenteko oikea-aikainen ja jatkuva viestintä strateginen johtaminen kokonaisnäkemys	

7. Tarvitaanko virastossa jatkossa uudenlaisia toimintatapoja/menetelmiä mahdollisia poikkeustilanteita varten? Jos tarvitaan niin millaisia?

Vastaajien määrä: 4

Vastaukset
-
poikkeusolojen suunnitelmat tulisi pitää koko ajan ajantasalla ja niihin tulisi suhtautua vakavasti
Poikkeusolot Suomessa ja globaali poikkeusolotilanne on ollut UM:lle toiminnan muuntamistoimenpiteiden lisäksi myös valitettavan todellinen testi valmiusjärjestelmälle. Vaikka valmiusjärjestelyjä ei varsinaisesti oltu pystytetty juuri tällaista poikkeustilannetta varten, on valmiusasioiden ennakkosuunnittelulla ollut erittäin suuri ja onnistunut vaikutus UM:n toiminnan hoitamiseksi myös poikkeusoloissa globaalisti.
Tarvitaan uusia toimintatapoja ja menetelmiä Kriisiorganisaation strateginen johtaminen, Kokonaiskuvan saaminen ja asioiden valmistelun nopeus osaamisvajeet vanha organisaatiorakenne ei riitä

8. Vastaa väitteisiin asteikolla 1 - 5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä), osaan väittämistä liittyy avokysymys

Vastaajien määrä: 7

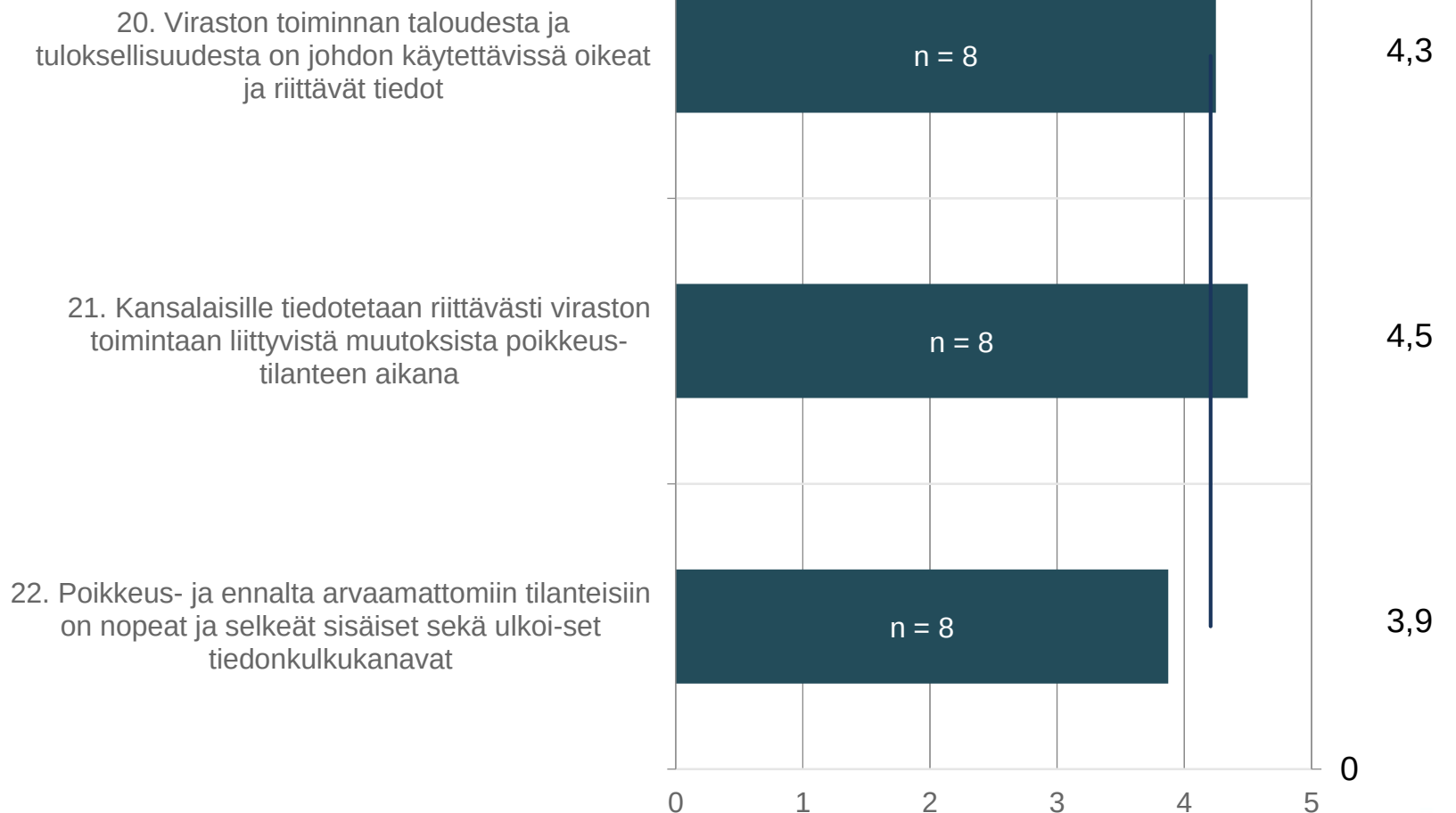
9. Mitä keinoja yhteisöllisyyden ylläpitämiseen on käytössä?

Vastaajien määrä: 6

Vastaukset
esim. epäviralliset virtuaalikahvitilaisuudet
Esimiehet pitävät yhteyttä alaisiin ja yksiköihin yhteisöllisyyden kartoittamiseksi ja ylläpitämiseksi.
Esimiehille on ollut koulutusta etäjohtamisesta, on skypekahveja, kansliapäällikön skypeaamukahveja jne.
Kansliapäällikön juttutuokiot koko henkilöstölle, osastokokoukset, yksikkökokoukset ja osalla yksiköitä on ollut käytössä virtuaaliset kahvitauot.
1. Tilanneorganisaation eri kokouksiin osallistuvat kaikkien osastojen ja palvelujen edustajat 2. Osastot, palvelut ja niiden yksiköt pitävät runsaasti sisäisiä skype-kokoontumisia sekä asiasisältöjen että etätyöolosuhteiden järjestelyiden ja arjessa toimimisen näkökulmasta. 3. Mielialoja seurataan myös kyselyillä ja raportoinnilla, ja niiden pohjalta henkilöstön kehittämisyksikkö ja UM:n ja osastojen johto pitävät yllä yhteishenkeä. 4. UM:n johtoryhmän kokouksissa käsitellään tilannekuvaa tiheästi tilannejohtajan ohjaaman raportoinnin pohjalta. Kokouksissa on tältä osin laaja online-osallistujajoukko, ja sekä tieto että mahdolliset linjaukset saadaan siten heti eri osastoille ja palveluille tiedoksi. 5. Henkilöstölle sekä kotimaassa että edustustoissa järjestetään myös etäosallistumisina erilaisia yhteistilaisuuksia, kyselytunteja ja asiantuntijaluentoja.
töitä tehdään pääsääntöisesti etätöissä, skype-, teams-, zoom-kokoukset säännöllisiä johtaminen henkilöstötilaisuudet yksikkökokoukset vapaamuotoiset tiimipalaverit, cafet

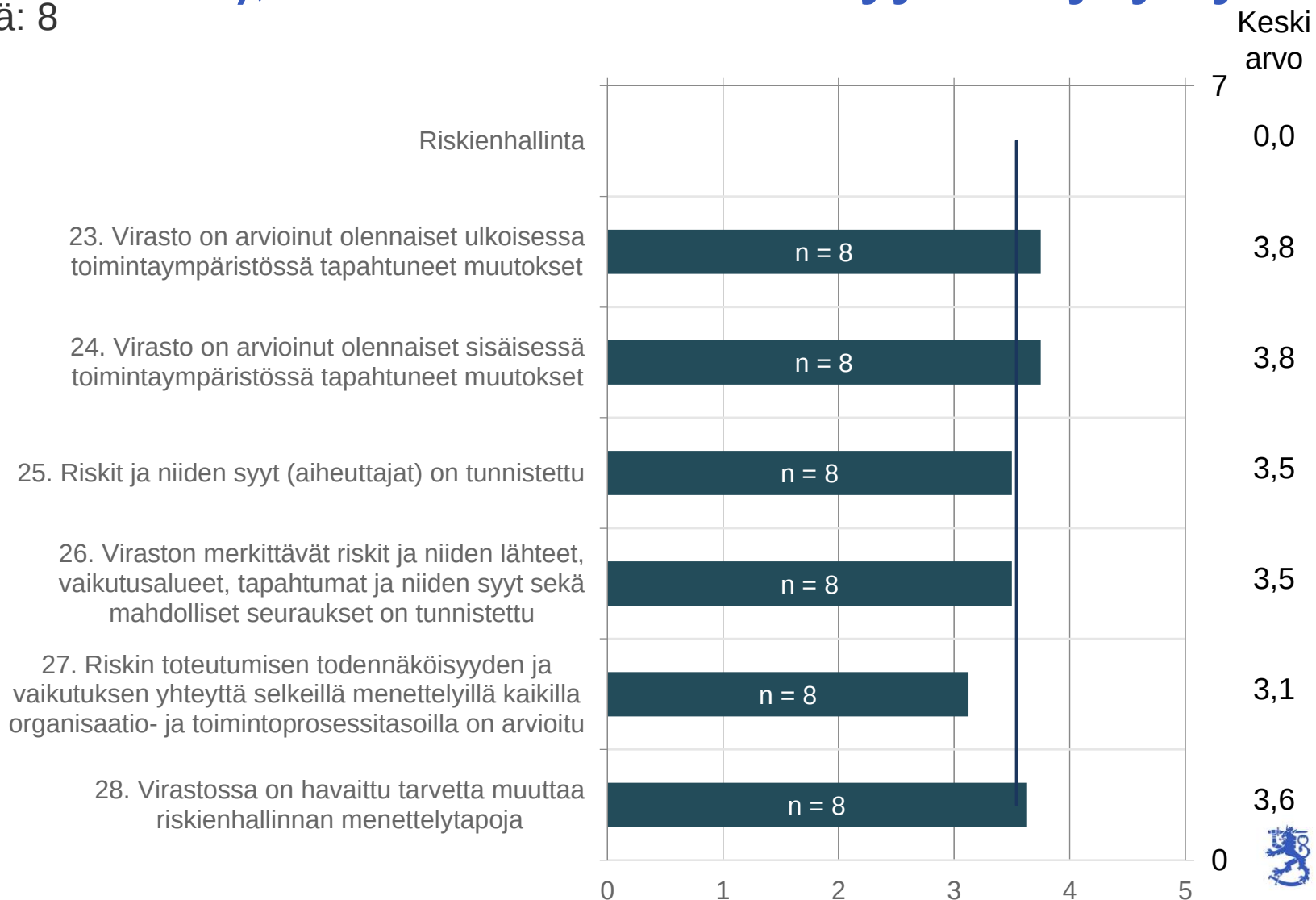
10. Vastaa väitteisiin asteikolla 1 - 5 (1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

Vastaajien määrä: 8

11. Vastaa väitteisiin asteikolla 1 - 5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä), osaan väittämistä liittyy avokysymys

Vastaajien määrä: 8

12. Minkälaisia muutoksia riskienhallintaan mahdollisesti tarvitaan?

Vastaajien määrä: 6

Vastaukset
Vahvempi integrointi johtamisjärjestelmään
Ei tullut tarvetta muuttaa menettelytapoja poikkeusolojen vuoksi.
riskienhallintaa ja prosesseja tulee yleisesti ottaen kehittää ja samalla päivittää kaikki poikkeusoloihin liittyvät varautumissuunnitelmat jne.
Ministeriön riskit on tunnistettu, mutta tarvitaan vielä parempi yhteys päätöksenteon tueksi. Riskienhallintaa ei olla vielä syvällisesti kartoitettu valmiusasioiden osalta, mutta näiden asioiden yhteys on kyllä tunnistettu ja että ne pitäisi jollain tapaa sitoa yhteen.
UM:n valmiusnormin mukainen toimintamalli on osoittautunut selkeäksi vahvuudeksi sekä tilanteen johtamisen että resurssien kohdentamisen näkökulmasta. Malliin ei ole perusmuutostarvetta, mutta vaihtoehtoisia toimintamalleja kannattaa analysoida myöhemmin ja niiden pohjalta päivittää sekä valmiusjärjestelmää että mahdollisesti riskienhallintamallia yleisesti.
Pandemia otettava entistä paremmin esille riskienhallinnassa Keskinäisriippuvuus Muutosten ennakoimattomuus ja nopeus Taloudelliset vaikutukset Strateginen johtaminen Kansainvälinen tilanne Tutkimustiedon laajempi hyödyntäminen Kyberturvallisuus, tietoturva- ja tietosuoja-asiat